

Dkt. John Oswalt , Kutoka, Kipindi cha 3, Kutoka 5-6

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. John Oswalt na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Kutoka. Hii ni kipindi cha 3, Kutoka 5-6.

Tuanze na maombi. Baba, tunakufurahia. Wewe ndiye chanzo cha furaha. Kama usingekuwa hivyo, kusingekuwa na furaha duniani.

Hapa pangukuwa mahali pa kula mbwa tu, kuishi kwa wenye nguvu kwa gharama yoyote, na kutawala kila kitu kwa bahati mbaya. Asante kwamba sivyo ilivyo. Asante kwamba wewe ni baba yetu, kwamba unajali kila kitu tunachojali.

Unavutiwa na kila kitu tunachopendezwa nacho. Asante, Bwana, kwamba unatupenda kwa shauku kubwa. Inavunja moyo wako tunapotenda dhambi na kupotea, na bado, Bwana, hututupi.

Unatufikia tena na tena, nasi tunakushukuru. Hiyo ni sababu ya furaha. Kwa hivyo tunakushukuru jioni hii kwa fursa hii ya kuwa pamoja karibu na neno lako.

Tunakushukuru kwa msisimko wa pamoja tunaopokea tunaposhiriki, kufikiria na kuzungumza pamoja, na tunaomba kwamba hilo litokee tena jioni hii. Tunapoangalia sehemu hii ya maandiko, Ee Bwana, tufungulie, si tu ili tuweze kuchangamshwa na taarifa mpya bali Roho wako Mtakatifu aweze kuingia ndani zaidi ya mioyo yetu ili kubadilisha maisha yetu kwa ajili ya ulimwengu uliopotea. Kwa jina lako, tunaomba, amina.

Sawa, wiki iliyopita, niliacha hoja moja tulipofika mwisho, na hiyo ndiyo hoja kuhusu ugumu wa moyo wa Farao. Ninaposafiri, mara nyingi huwa na kipindi cha maswali na majibu . Kwa kawaida kuna maswali mawili yanayojitokeza.

Kugumu kwa moyo wa Farao na kuwaua Wakanaani. Maswali mengine yote ni rahisi. Kwa hivyo, vipi kuhusu ugumu wa moyo wa Farao? Kwanza kabisa, kumbuka kwamba Farao hakuwa mtu mzuri.

Farao hakuwa mtu rafiki ambaye angeweza kusadikishwa kwa urahisi kufanya jambo sahihi. Farao alijiona kuwa Mungu. Kuanzia wakati alipokuwa mkubwa vya kutosha kuelewa chochote, alitendewa kama Mungu.

Njia yake ilikuwa sheria. Hadi sasa, hatujagundua kanuni zozote za sheria nchini Misri. Unazo huko Mesopotamia, maarufu ambayo wengi wetu tulijifunza kuhusu shuleni la upili, Kanuni ya Hammurabi, na kuna nyingine nne au tano kutoka Mesopotamia.

Hakuna kanuni za sheria kutoka Misri. Na dhana hiyo ni kwa sababu Farao aliitunga alipokuwa akienda. Alikuwa Mungu, na chochote alichosema leo kilikuwa sheria, na chochote alichosema kesho kilikuwa sheria.

Kwa hivyo, huyu si mtu mzuri. Huyu ni dikteta wa kijeshi anayejiona yeye ni Mungu na ameazimia kufanya apendavyo. Kwa hivyo, si kesi ya mtu huyu mzuri kusema, loo, je, isingekuwa vizuri kuwaachilia Waebrania waende, na Mungu akasema, hapana! Hilo silo tunalozungumzia.

Utaona ukiangalia marejeleo yaliyopo kwamba mambo matatu tofauti yamesemwa. Kwanza kabisa, kuna kauli, Mimi, yaani Mungu, nitaufanya moyo wake kuwa mgumu. Lakini pia, katika sura ya 8, mistari ya 15 na 32, ilisema tu, moyo wa Farao ulikuwa mgumu.

Ni ukweli tu. Na pia kuna, samahani, hii ilikuwa, nitabadilisha marejeleo hapa. Kuna marejeleo manne kwa hili.

Sura ya 7, mistari ya 13 na 22; Sura ya 8, mistari ya 19 na 9; na Sura ya 7 na 35. Kwa hivyo, mara tano, tunaambiwa tu kwamba moyo wake ulikuwa mgumu.

Alikuwa mtu mwenye moyo mgumu. Na kisha kuna mawili ambayo nadhani ni muhimu sana. 8, 15, na 32, ambapo inasema, Farao aliufanya moyo wake kuwa mgumu.

Kwa hivyo tena, hatuzungumzii kuhusu Mungu kumfanyia mtu huyu jambo kinyume na mapenzi yake. Kwa nini hataki kuwaacha watu hawa waende? Kweli, kuna sababu mbili. Kwanza, tunaona katika sura ya 14, ukiangalia pale, sura ya 14, mistari wa 5, mfalme wa Misri alipoambiwa kwamba watu wamekimbia, Farao na maafisa wake walibadilisha mawazo yao kuwahusu na kusema, tumefanya nini? Tumewaacha Waisraeli waende na kupoteza huduma zao.

Kwa hivyo, kuna sababu moja ambayo anaufanya moyo wake kuwa mgumu kwa sababu itakuwa ghali sana. Lakini kuna sababu nyingine ambayo Farao aliufanya moyo wake kuwa mgumu. Na hiyo ni kwamba, hakuna mtu anayeniambia la kufanya.

Kuna maana ambayo Yahweh anamwambia Musa, amri yangu ya kuwaacha watu hawa waende itamfanya moyo wake kuwa mgumu. Kwa hivyo, tulichonacho ni mtu anayejiamini kuwa Mungu, mtu anayeamini kwamba anaweza kufanya chochote anachotaka, wakati wowote anapotaka. Na Mungu anasema kitu kitatokea kwa jamaa huyu.

Atawekwa katika hali ambayo atagundua kuwa hana uhuru kamili wa kufanya chochote anachotaka kufanya. Kwa nini? Kwa sababu Mungu hatamruhusu? Hapana, hapana. Kwa sababu maisha yake yote, ameamua kwamba atafanya anachotaka.

Na hii sasa inampeleka katika nafasi ambayo hana tena uhuru wa kuchagua. Baadhi yenu hapa ni wadogo sana kujua hili. Wengine wetu ni wazee wa kutosha kujua.

Fanya kitu kwa muda mrefu wa kutosha, na huna uhuru wa kufanya kitu kingine chochote. Ninakutana na wanafunzi ambao hawajawahi kufanya kitu chochote cha ziada nje ya darasa. Nao wanasema, oh prof, darasa hili nitafanya.

Nami najiambia, bahati nzuri mpenzi. Wamechagua njia, na wanafikiri wana uhuru, lakini hawana uhuru tena. Na kwa hivyo, iko hapa na Farao.

Mungu ameumba ulimwengu kwa njia ambayo tunakuwa thabiti katika chaguzi zetu. Na hatuna tena uhuru wa kufanya kitu kingine chochote. Mtu huyu hana uhuru wa kuwaacha watu waende kwa ukarimu, hata kama angependa, na hataki.

Hana uhuru tena. Kwa hivyo, ninachosema ni kwamba, mchakato huu ni mgumu zaidi kuliko vile Mungu alivyofanya moyo wa Farao kuwa mgumu. Je, moyo wa Farao ulikuwa mgumu kwa sababu ya matendo ya Mungu? Ndiyo.

Lakini je, Mungu aliufanya moyo wa Farao kuwa mgumu dhidi ya mapenzi yake mwenyewe? Kamwe. Kamwe. Farao alikuwa akifanya alichotaka kufanya kutokana na kile alichokuwa amechagua kuwa kwa maisha yake yote.

Sawa, maswali au maoni kabla hatujaondoka hapo? Farao angekuwa na umri gani? Hatujui Farao alikuwa nani haswa, lakini labda, yuko katika miaka yake ya 40. Lakini kwa kweli hatujui. Kama tulivyosema wiki iliyopita, wakunga hawa wametajwa majina, lakini Farao hayupo.

Kuna kingine? Sawa, nafasi ya mwisho. Katika sura ya 5, Musa, baada ya kupata idhini ya watu, wanafurahi sana pale mwishoni mwa sura ya 4, Mungu amesikia kilio chetu, nao wakainama na kuabudu. Hapo ndipo sura ya nne ilipoishia.

Sasa, wanaenda kwa Farao. Hivi ndivyo Yahweh, Mungu wa Israeli, asemavyo: Waache watu wangu waende ili wanifanyie sikukuu jangwani. Sasa, je, hilo lilikuwa la udanganyifu? Ni kuwaacha watu wangu waende ili waweze kutoka hapa na kwenda nchi ya ahadi.

Sasa, sijui kama umesoma mbele au la, lakini katika mapigo matano yanayofuata, kila moja, Musa anasema, waache watu wangu waende ili wapate kuniabudu jangwani. Kwa hivyo, nauliza, unafikiri nini? Je, huo ni udanganyifu? Hasa. Hasa.

Walikuwa wanaenda kumwabudu. Hii inahusiana na kile tulichokizungumzia wiki mbili zilizopita kuhusu kusudi la kitabu. Kwa nini Mungu aliwatoa watu kutoka Misri? Ili waweze kumjua yeye ni nani na ili aweze kurudi nyumbani.

Nchi ya ahadi ni chachu. Kwa hivyo, hapana, hii si udanganyifu hata kidogo. Hii ndiyo sababu hasa wanakombolewa ili waweze kwenda jangwani na kumwabudu Mungu mmoja ambaye ni Mungu.

Na katika ibada hiyo, pitia kile ambacho sisi sote tuliumbwa kwa ajili yake. Na kwa bahati mbaya, wangeweza kuendelea hadi nchi ya ahadi. Kwa hivyo, hii ni muhimu sana.

Sawa, hilo liko nyuma kwa wiki ijayo. Ingekuwa hivyo, lakini ni sawa. Farao anaelewa kuwa siku tatu zitawapeleka nje ya mpaka wa Misri.

Wakienda nyikani siku tatu kumwabudu Mungu, watatoka hapa. Na ndiyo maana tutaona katika somo la wiki ijayo kwamba anajaribu kujadiliana. Kwa hivyo ndiyo, anajua wakienda nyikani kuabudu safari ya siku tatu, hawatarudi.

Lakini inavutia. Sio kuachiliwa kwa watu wangu kwa sababu wanastahili uhuru. Sio kuachiliwa kwa watu wangu kwa sababu wamekandamizwa kwa muda mrefu sana.

Waache watu wangu waende ili waende waniabudu. Sasa, hili ni jambo la kisiasa kidogo. Lakini kilichotokea Amerika ni kwamba tumekuja kuabudu uhuru, na unatuuu.

Tuliumbwa kumwabudu Mungu. Je, Mungu anachukia ukandamizaji? Kabisa. Je, Mungu anachukia utumwa wa wanadamu? Kabisa.

Lakini ana kitu zaidi akilini mwetu kuliko kuachiliwa kutoka utumwani tu. Na hilo ni suala muhimu sana katika kitabu hiki: sura ya tano, mstari wa pili.

Angalia swali hilo. Na kumbuka, unapaswa kukumbuka kila wakati. Kila wakati unapomwona BWANA, hilo ni sawa na Yahweh.

Farao anasema nini? Soma, mtu. Mstari wa pili. Ndiyo.

Ndiyo. Swali halisi hapa ni lipi? Huyu Yahweh ni nani? Huyu jamaa ni nani anayethubutu kutuma kundi la Wasemiti wenye ndevu zenye manyoya hapa na kuniambia niwaachilie waende? Simjui Yahweh yeyote. Kwa hivyo, kusudi la mapigo ni lipi? Ukuu wa Mungu.

Kumfundisha Farao Yahweh ni nani hasa. Kama kuwatoa watu kutoka Misri ndiko kulikuwa kusudi lake, basi pigo moja kubwa lingesababisha hilo. Jamani, wametoka hapa.

Suala ni, Yahweh ni nani? Na hiyo itakuwa mada inayoendelea hapa tena. Tutaona hili, hasa katika somo wiki ijayo. Kuna uhusiano gani kati ya kumjua Yahweh na kumtii? Simjui , na sitakuachilia uende.

Kuna uhusiano gani kati ya kumjua Yahweh na kumtii? Inamaanisha nini ikiwa sitamtii? Simjui. Simjui yule ambaye ni Mimi ni, ambaye ndiye chanzo cha vyote vilivyopo. Simjui yule ambaye ameumba ulimwengu kwa mlio wa vidole vyake.

Nikisimama kwa miguu yangu ya nyuma na kusema, hapana, hiyo ni ishara wazi kabisa kwamba sijui ninayezungumza naye. Na bado, na bado, tunajua. Na anaruhusu.

Hasemi kwamba ulikuwa na nafasi moja, na hiyo ndiyo ilikuwa. Hapana, hapana. Mara kwa mara na tena na tena na tena.

Yahweh ni nani? Mwenye neema, si mwepesi wa hasira, amejaa wema. Tunasoma Agano la Kale, na tunamwona Mungu huyu ambaye ni mbaya. Lakini tunasahau.

Ana wazimu baada ya sababu nzuri zipatazo 87,000 za kukasirika. Sawa. Kwa hivyo, Farao anafikiria nini kuhusu ukweli wa ombi lao? Mstari wa nne na wa tano unatuambia nini? Je, wamesikia kweli kutoka kwa Mungu fulani? Anasema nini? Nne na tano.

Inasema nini ? Wameacha kazi. Wamebuni hili. Ndiyo.

Hakuna Yahweh. Ulimzua. Sijawahi kusikia kumhusu.

Kwa hivyo, kama sijawahi kumsikia, hayupo. Umebuni haya yote. Hilo linasema nini kuhusu jinsi watu wa kidunia wanavyoelewa baadhi ya mambo yetu ya kiroho? Hawamjui Mungu.

Kwa hivyo, hayupo. Tunajitengenezea kwa ajili ya malengo yetu binafsi. Ni tegemeo tu.

Ni upumbavu. Ndiyo. Ndiyo.

Kwa hivyo, hatupaswi kushangaa ikiwa ulimwengu wa kidunia haufikirii hata kidogo kwamba sisi ni waaminifu. Huwezi kuwa waaminifu. Hakuna Mungu.

Wangelazimika kujibu moja. Ndiyo. Na hilo ni wazo lisilopendeza sana.

Kwa hivyo, hapana. Lakini tena, nadhani ni muhimu kwetu kuelewa kwamba si swali la, vema, hatupendi Mungu unayemzungumzia. Tunakubali kwamba yupo, lakini hatukubaliani naye kabisa .

Hapana. Simjui Yahweh yeyote. Kwa hivyo, hakuna hata mmoja.

Hatuombi moja. Hiyo ni kweli pia. Hiyo ni kweli pia.

Sawa. Kwa hivyo, anatoa agizo maarufu. Matofali ya matope yanapaswa kuwa na aina fulani ya kifaa cha kuyashikilia pamoja yanapokauka kwenye jua.

Sehemu nyingi za dunia hutumia magamba ya baharini kwa kazi hiyo. Kwa kawaida Misri ilitumia majani. Kama kifaa cha kuyashikilia pamoja.

Na walikuwa wamepewa majani. Na sasa hawatapewa majani tena. Lazima waende kuchukua yao wenyewe.

Mistari ya 15 hadi 21. Waangalizi hawakufanya nini? Hawakumlilia Mungu. Una hisia kwamba hawakumjua Yahweh pia.

Au kama walifanya hivyo, hakuwa sehemu muhimu ya maisha yao. Kwa hivyo wanamwendea Farao, mkandamizaji, na kujaribu kupata nafuu. Na hawapati nafuu yoyote.

Na anasema, hapana. Kwa hivyo, katika mstari wa 20, walipoondoka kwa Farao, waliwakuta Musa na Haruni wakisubiri kukutana nao. Nao wakasema, sasa hapa ndipo nilipopoteza kura katika Kamati ya Tafsiri ya New Living.

Nilijua ningefanya hivyo, lakini nilitaka kuiandika kwenye ukurasa hata hivyo. Toleo la kisasa kabisa lingesema, Mungu akulaani. Hivyo ndivyo walivyosema.

Unajua, NIV ni nzuri sana. Bwana akuangalie na akuhukumu. Naam.

Mungu akulaani, Musa. Kwa nini wanawalaumu Musa na Haruni? Walibuni yote. Ndiyo, ndiyo.

Nadhani uko sahihi kabisa. Ndiyo. Ndiyo, nadhani uko sahihi kabisa.

Nadhani uko sahihi kabisa. Na si inavutia? Hebu turudi nyuma kidogo. Musa na Haruni walifanya nini kilichowaingiza matatani? Walimtii Mungu na walifanya nini? Ndiyo.

Kama Musa na Haruni wangekaa tu na wasimkasirishe Farao, kila kitu kingekuwa kizuri. Ndiyo, hasa. Tungependelea kuishi katika utumwa wetu kuliko kukabiliana na changamoto zinazohusika katika kukombolewa kutoka katika utumwa wetu.

Ndiyo. Sawa kabisa. Sawa kabisa.

Mungu atakuja na helikopta mbili kubwa na kututoa hapa moja kwa moja. Na haitatugharimu chochote, na haitadhuru chochote. Hili ndilo linalotokea mara nyingi katika mahubiri ya wokovu.

Sasa mimi ni mhubiri, naweza kuzungumza. Mkubali Yesu, na hutakuwa na shida tena. Ukweli ni kwamba unamkubali Yesu, na shida inaanza tu.

Unapolala chini ya handaki na usimsababishie adui wasiwasi wowote, maisha yanaweza kuwa rahisi sana. Lakini panda tu hatua ya kurusha risasi na uanze kupeperusha bendera ya Yesu, na unajua nini? Kutakuwa na moto unaokuja unaokulenga. Na katika mahubiri yetu ya wokovu, ndio, tunahitaji kuwaambia watu, mkubali Kristo, na kutakuwa na ukombozi kutoka kwa matatizo yako, kutoka kwa magumu yako, lakini ukombozi unaweza kuja kupitia matatizo yaliyoongezeka na ugumu ulioongezeka.

Hilo ndilo jambo ambalo hawa jamaa hawakuwa tayari. Kama kwenda nyikani kumwabudu Mungu kutahusisha kutengeneza matofali zaidi, saha. Kama kila kitu kingekuwa rahisi, ndiyo, Mungu, ungeweza kufanya unachotaka katika maisha yangu.

Lakini kama itakuwa vigumu kama itahusisha maumivu kama itahusisha mapambano. Nisijumuishe.

Nihesabu. Sitaki kwenda huko. Ndiyo, hawakuwa tayari kuwajibika kwa kile ambacho kinaweza kuhusika hapa.

Kwa hivyo, umetufanya tufikirie kwa Farao na maafisa wake, na umeweka upanga mkononi mwao ili watuue. Kwa hivyo. Musa anajibuje? Mstari wa 22.

Ulimituma niwalettee watu hawa shida? Farao alihoji utambulisho wa Yahweh. Musa anahoji nini? Nia yake, wema wake. Sasa.

Kwa nyuma, natoa maoni. Na. Nimesema haya mara nyingi na utasikia mengi zaidi ukijasema hapa nami.

Kiebrania kina msamiati mdogo sana, na hiyo ina maana kwamba maneno mengi yana maana kubwa na kubwa. Kwa hivyo, kuna neno hili. Rah, nadhani ni sauti inayofaa sana.

Rah. Hii ni dharau kali. Mara nyingi hutafsiriwa kama uovu.

Na hiyo ni tafsiri nzuri. Lakini. Inamaanisha mambo mengine mengi hadi matatizo.

Nimewaambia wanafunzi jambo zuri kwamba labda neno la Kiingereza lililo karibu zaidi ni baya. Hitler alikuwa mtu mbaya. Nina siku mbaya.

Loo, siku mbaya kimaadili, sivyo? Hapana, hapana. Siku moja tu iliyojaa ugumu. Lakini matumizi ya neno hapa, nadhani, yanavutia sana.

Mungu, unawasababishia watu hawa matatizo. Je, wewe ni mtu mzuri? Je, kweli ulinituma hapa? Ili kufanya uonevu wao uwe mbaya zaidi. Mungu wa aina fulani, je, wewe ni hivyo? Sijui kukuhusu, lakini nimewahi kuwa huko.

Subiri kidogo, Mungu. Subiri kidogo. Je, wewe ni mwema kweli? Hata kama hukusababisha aina hiyo ya ukandamizaji, unaruhusu itokee.

Nimesikia kuhusu wanandoa leo katika huduma. Ambao nyumba yao ya pili imeungua kwa moto katika miezi miwili. Sasa, sijui kama watu katika kutaniko lao wanawaunga mkono au unajua, baba yake John Wesley.

Walichomwa moto na kanisa lao. Na John Wesley alinusurika kwa shida sana kwa sababu waumini walikuwa wamechoka na mhubiri huyu. Lakini hapo ndipo tatizo lilipo.

Kwa hivyo, ofa ya ukombozi imefanya hali kuwa mbaya zaidi. Kwa nini Mungu aliruhusu hilo? Ruthu anasema majaribio. Hawakuwa na kukata tamaa vya kutosha.

Ndiyo, angalia sura ya sita, mstari wa kwanza. Mungu anasema nini? Sasa utaona nitakachofanya. Je, Mungu, je, Mungu ana uhuru wa kutosha maishani mwangu kuleta shida ikiwa hilo litafanya neema yake ionekane wazi zaidi? Kama wangetoka tu hapo, tungejua kidogo sana kuhusu Yahweh kuliko tunavyojua.

Sasa utaona. Je, Mungu ana uhuru wa kuleta shida maishani mwangu? Matatizo maishani mwangu kwa mpangilio. Ili yeye ni nani hasa aweze kudhihirishwa zaidi kwa ulimwengu unaomtazama.

Kwa usahihi, kwa usahihi, kwa usahihi, ndiyo. Ndiyo, ndiyo, lakini mara nyingi sana. Lengo la maisha yangu si kumfunua Kristo katika utimilifu wake wote kwa ulimwengu.

Lengo la maisha yangu ni starehe, raha, na raha. Na Mungu, napenda hilo liitwe jina na kulidai kuwa theolojia. Au, kama mtu mwingine alivyosema, lipige kelele na ulishike.

Ndiyo, nataka Mungu atakayenitunza na kunipa mahitaji yangu na kufanya ninachotaka, jambo linaloitwa ibada ya sanamu. Je, ninaweza kuamini kwa dhati wema wake? Acha maisha yangu yawe mikononi mwake ili afanye apendavyo. Ili aweze kujulikana katika ulimwengu uliopotea.

Haya ni maswali mazito. Sawa, tuendeleo. Sura ya sita, mstari wa kwanza hadi wa nane.

Tayari tumezungumzia hili, swali la kwanza. Mstari wa tatu ni mmoja ambao umesababisha shauku kubwa ya kitaaluma kwa miaka mingi. Mungu alimwambia Musa, Mimi ni Yahweh.

Nilimtokea Ibrahimu, Isaka, na Yakobo kama Mungu Mwenyezi. Lakini kwa jina langu, Yahweh, sikujitambulisha kwao kikamilifu. Lakini kuna tatizo na hilo.

Kwa sababu Yahweh, jina, linaonekana katika Mwanzo. Linaonekana sana. Linaonekana katika sehemu fulani za kuvutia.

Mojawapo ya mambo ya kuvutia zaidi kwangu ni katika Mwanzo sura ya 22. Rudi nyuma hapo, tafadhali. Mwanzo 22.

Nataka uangalie. Wakati fulani baadaye, nini? Mstari wa kwanza. Mungu alimjaribu Ibrahimu.

Mstari wa pili. Kisha Mungu akasema—mstari wa tatu.

Alipokwisha kukata kuni za kutosha kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, aliondoka kwenda mahali ambapo Mungu alikuwa amemwambia. Kuendelea hadi mstari wa nane. Isaka anaulizwa yuko wapi mwana-kondoo.

Ibrahimu akajibu Mungu mwenyewe atatoa mwana-kondoo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa. Mstari wa tisa. Walipofika mahali hapo, Mungu alikuwa amemwambia.

Kwa hivyo, imekuwa Mungu, Mungu, Mungu, Mungu. Sasa mstari wa 11. Lakini malaika wa Yahweh akamwita kutoka mbinguni.

Mstari wa 12. Sasa najua unamcha Mungu. Kwa hivyo, Ibrahimu, mstari wa 14, akapaita mahali hapo Yahweh atatoa.

Hadi leo, juu ya mlima wa Yahweh, itatolewa—mstari wa 16. Ninaapa kwa nafsi yangu, asema Yahweh.

Je, hilo halivutii? Hadi wakati wa kutoa dhabihu, ni Mungu. Sasa nadhani kuna suluhisho mbili zinazowezekana kwa Kutoka 6-3. Moja ni, hapana, hawakujua lebo, Yahweh.

Hadi wakati wa Musa. Na Musa kisha, katika kusababisha, nadhani, mila za mdomo ambazo zilikuwa zimepitishwa kutoka Mwanzo. Kuzifanya ziandikwe.

Musa amesema, hei, huyu ni Yahweh anayetenda hapa. Ibrahimu hakumwita hivyo. Ibrahimu alimwita, katika mlima wa Mungu, itatolewa.

Lakini Musa anasema, ah, huyo ndiye Yahweh ambaye nimemjua. Huo ni uwezekano mmoja. Kwamba, kwa kweli, hawakujua jina hilo bado.

Lakini kuna uwezekano mwingine. Na hilo linahusiana na kile ambacho tumezungumzia mara kadhaa hapo awali. Jina, katika Agano la Kale, ni zaidi ya lebo tu.

Jina ni tabia, sifa. Kwa hivyo, nadhani inawezekana kwamba walijua lebo hiyo. Lakini hawakujua jina Lake.

Hawakujua kwamba Yeye ndiye Mungu anayeshika agano. Kwa maana kwamba walipaswa kujua hilo. Hawakujua kwamba Yeye ndiye Mungu anayekaa katika maskani.

Kwa maana kwamba walipaswa kujua. Hawakujua kwamba Yeye ndiye muumbaji kwa maana kwamba walipaswa kujua.

Kwa hivyo huo ndio uwezekano mwingine. Na nadhani, kama mtu huyo alivyosema, inakulipa pesa na inakufanya uamue. Kuhusu kinachoendelea hapa.

Kama ningelazimika kuweka shingo yangu kwenye kizuizi, ningeshuka upande huu na kusema, ndiyo, nadhani walijua lebo hiyo. Lakini sidhani kama walimjua Yeye kama walivyopaswa kumjua. Sehemu ya sababu yangu ya hilo ni jambo ambalo tutakabiliana nalo sana hapa. Ndipo utajua.

Hujui sasa. Bado hujapata uzoefu. Mimi ni nani na nikoje na nitafanya nini... Lakini utafanya hivyo.

Kwa hivyo, ningeelekea kukubali upande huo. Lakini hilo ni mojawapo ya maswali hayo ya mbinguni. Sawa.

Kwa vyovyote vile, wasomi wamechanganyikiwa kwa miaka mingi kuhusu hili. Wakibishana kwamba kulikuwa na vitabu viwili tofauti. Kulikuwa na kitabu cha Yahweh na kitabu cha Elohim.

Elohim ni Mungu. Wakati fulani, mtu fulani alichukua mkasi na kuukata vipande vipande na kuubandika tena. Na nadharia hiyo ilitawala vyema masomo ya Agano la Kale kwa miaka 150 iliyopita.

Na bado ipo. Kama huamini kwamba Mungu ndiye aliyeiongoza, basi ni vigumu kupata jibu bora kuliko hilo. Sawa.

Nambari ya tatu. Mungu atafunua nini kuhusu asili na tabia yake kulingana na sura ya 6, mstari wa 1? Sawa? Nguvu ya Mungu. Kwa sababu ya mkono wangu wenye nguvu, atawaacha waende zao.

Kwa sababu ya mkono wangu wenye nguvu, atawafukuza kutoka katika nchi hii. Utagundua kitu kuhusu nguvu ya MIMI NIKO kabla haya yote hayajaisha. Sawa? Katika mistari ya 2 na 3, watajifunza nini kuhusu tabia ya Mungu? Mm-hmm.

Mstari wa 3 unasema nini? Nilifanya nini? Nilionekana. Utaelewa kwamba Yeye ndiye Mungu anayefunua. Anayetimiza ahadi Zake.

Ibrahimu, Isaka, na Yakobo wamekufa miaka 300 kufikia sasa. Nilitoa ahadi kwa baba zako. Kuhusu nchi. Kuhusu uzao. Kuhusu kuwa baraka kwa ulimwengu. Utaona kwamba ninatimiza ahadi zangu.

Wow. Atafunua nini kumhusu Yeye Mwenyewe katika mstari wa 4 na 5? Yeye ni Mungu anayeshika agano. Kwa nini? Inasema nini? Mstari wa 5. Nina nini? Umesikia kilio.

Ndiyo. Anashika agano kwa sababu anajali. Huu si mpango wa kisheria tu.

Ndiyo, niliwaahidi watu hao huko nyuma na nadhani lazima niweke ahadi hata hivyo. Sitaki, lakini lazima niweke. Hapana.

Nilitoa ahadi kwa babu yao. Na ninawezaje kusimama na kusikiliza kilio chao na kuugua kwao bila kufanya jambo lolote? Vipi kuhusu mstari wa 7? Atafunua nini kumhusu Yeye mwenyewe hapo? Nitafanya nini? Nitawachukua ninyi kama watu wangu mwenyewe nami nitakuwa Mungu wenu. Mungu wa upendo wa kindugu.

Mtakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wenu, anayesoma Agano la Kale kama uzi. Nitajitoa kwenu. Mimi ndiye niliye.

Mimi ndiye chanzo cha yote yaliyopo, lakini nitajitoa kwako. Sasa, hilo linanigusa sana kwa sababu ya kutumia muda mwingi wa maisha yangu nikimchunguza Isaya na jinsi Mungu alivyo mwema. Lakini usemi huo ambao ni sifa ya Isaya, Mtakatifu, asiye na kifani, mwingine kabisa, tofauti na kitu kingine chochote katika ulimwengu.

Ambaye hujitoa kwa uhuru kwa kundi la watu wasiostahili. Kama sisi. Mungu wa ajabu.

Mstari wa 8. Anafunua nini kumhusu Yeye mwenyewe hapo? Tumeona hapa. Anatimiza ahadi Zake. Anatimiza agano Lake.

Yeye ni mwaminifu. Anaaminika. Mungu, umenituma hapa kuwatendea watu hawa mabaya? Hapana, Musa.

Lakini sasa, kwa sababu ya hali hii ngumu zaidi, utaona mambo kadhaa kunihusu ambayo usingeyajua vinginevyo. Je, hiyo ni sawa, Musa? Kwa hivyo, nini kitatokea? Mstari wa 9. Musa aliwasimulia Waisraeli hili, nao wakasema, asante Mungu. Hawakumsikiliza.

Loo, walisikiliza wiki chache zilizopita Musa na Haruni walipofika na fimbo iliyogeuka kuwa nyoka na mkono uliokuwa na ukoma na kuwa safi. Loo, walidhani ilikuwa nzuri. Lakini sasa, hapana.

Hapana, hii itaumiza. Tumekata tamaa. Tumevunjika moyo.

Hatutampa Mungu nafasi. Na Mungu anaelewa hilo. Kwa hivyo, Bwana akamwambia Musa, nenda.

Mwambie Farao, mfalme wa Misri, awaachilie Waisraeli watoke katika nchi yake. Musa akasema, ndiyo, bwana. Ikiwa Waisraeli hawatanisikiliza, kwa nini Farao anisikilize? Hasa Mungu, kumbuka, siwezi kuzungumza.

Midomo michafu. Ndiyo, Ruthu anaonyesha kwamba kile Musa anachosema kihalisi, mstari wa 12, ni kwa sababu mimi huzungumza kwa midomo isiyotahiriwa. Na tena, watoa maoni wako kila mahali kuhusu anachomaanisha hapo.

Ninasoma NIV hapa, na inasema midomo inayolegea. Lakini hoja ya Ruthu ni nzuri. Hawajatahiriwa, najisi.

Je, Musa anaelewa mambo fulani kuhusu tabia yake na asili yake ambayo yanapaswa kushughulikiwa? Nadhani inawezekana sana. Uh-huh, uh-huh. Hapana, uko sahihi kabisa.

Kiebrania halisi ni midomo isiyotahiriwa. Je, tuna tafsiri zingine hapa? Ni tafsiri gani zingine za hili? Usemi usio na ujuzi. Nyingine zozote? Mzungumzaji hodari.

Kwa hivyo, kama ninavyosema, watoa maoni wanapambana na maana halisi ya hili. Lakini nadhani wazo la uchafu hakika ni wazo ambalo linapaswa kupewa umakini mkubwa. Ndiyo, nadhani inawezekana sana.

Kitu pekee kinachonitia wasiwasi kuhusu hilo ni kwamba hakuna mahali ambapo hilo linashughulikiwa. Katika Isaya, kaa la moto linagusa midomo yake, nayo ni safi. Huna hilo hapa.

Na hiyo ni sababu moja inayochanganya mambo. Inawezekana. Inawezekana.

Inawezekana. Lakini tena, itabidi tusebiri hadi mbinguni, nadhani, ili kupata jibu kuhusu hilo. Ndiyo? Ndiyo? Swali ni, Musa akiwa amefunzwa kama mwana wa Farao, je, hatungeweza kumtarajia awe mzungumzaji mzuri? Na nadhani jibu ni ndiyo.

Nadhani, tena, kama vile katika sura ya 4 tuliyoiona mara ya mwisho, anatafuta tu visingizio. Sawa, nataka kuendelea hapa. Wakati wetu unakaribia kwisha.

Sasa, tunafikia ukoo huu. Bwana alizungumza na Musa na Haruni kuhusu Waisraeli na Farao mfalme wa Misri, akawaamuru wawatoe Waisraeli kutoka Misri.

Tunajua hilo. Na kisha orodha hii inakuja. Na hasa, orodha, kuanzia mstari wa 19, inalenga Lawi.

Amramu alimwoa dada ya baba yake, Yokebedi. Sasa hii ni moja ya sababu nadhani walilijua jina hilo kabla ya Sura ya 6, mstari wa 3. Kwa sababu Jo ni ufupisho wa Yahweh, jina la mama yake linamaanisha Yahweh ni mtukufu.

Kwa hivyo, tunajiuliza ni nini kinachoendelea, hasa wakati kimepangwa kati ya mistari ya 10, 11, na 12, na mistari ya 28, 29, 30. Bwana alimwambia Musa huko Misri. Akamwambia, Mimi ndimi Bwana; mwambie Farao, mfalme wa Misri, kila kitu nitakachokuambia.

Musa akamwambia Bwana, kwa kuwa mimi huzungumza kwa midomo isiyotahiriwa, kwa nini Farao anisikilize? Hilo ndilo tulilokuwa nalo hivi punde. Kwa hivyo, nasaba hii inafanya nini kati ya hao wawili? Kwa wanafunzi wa seminari miongoni mwetu, hiyo ni inclusio, bahasha. Na tuna kauli mbili ambazo kimsingi ni sawa.

Sio sawa kabisa, na nitakuuliza kuhusu hilo wiki ijayo, lakini kimsingi ni sawa. Na katikati yake kuna nasaba hii.

Una maoni gani? Nasaba inafanya nini hapo? Sawa, ni kuanzisha ukoo wa ukuhani. Kwa nini hilo ni muhimu katika hatua hii? Sawa, sawa. Hili linarudi kwenye jambo hili la ibada, sivyo? Kwa nini Mungu anawatoa Misri? Kuabudu.

Na ukweli kwamba wao ni sehemu ya familia hiyo itakayopewa jukumu la kuongoza ibada, nadhani, ni muhimu sana. Na kwa hivyo, unaona kile mstari wa 26 unasema. Ilikuwa Haruni na Musa hawa, ambao Bwana aliwaambia wawatoe Waisraeli kutoka Misri kwa mgawanyiko wao.

Ndio waliozungumza na Farao mfalme wa Misri kuhusu kuwatoa Waisraeli Misri. Musa na Haruni hawa hawa. Kwa hivyo ndiyo, nadhani ndivyo hasa vinavyoendelea.

Unaanzisha. Hizi si hadithi za hivi karibuni za Johnny. Hizi si mtu tu ambaye Mungu alimtoa kutoka kwenye kofia.

Nahitaji mtu wa kuwatoa watu wangu. Sipendi huyo. Hilo litafanya.

Hasa, hasa, sawasawa. Mungu yuko kazini. Na hawa jamaa wawili, kwa ajili ya matatizo yao yote.

Na inanivutia. Kwa kadiri ninavyojua, naweza kuthibitishwa kuwa nimekosea. Imetokea angalau mara moja hapo awali maishani mwangu.

Labda hata mara mbili. Kwa kadiri ninavyoona, hakuna jambo jema linalosemwa kuhusu Haruni. Lakini yeye ndiye kuhani mkuu aliyechaguliwa.

Nadhani Biblia haisemi chochote kizuri kumhusu kwa sababu inataka kumwakilisha kuhani mkuu wa kweli. Katika usafi wake wote mkamilifu. Nadhani ndivyo inavyoendelea.

Lakini hata hivyo, Biblia inasema, licha ya hawa watu na matatizo yao, na mapungufu yao, kutoka mitazamo fulani, hawa ndio Mungu aliwachagua kutimiza makusudi yake. Na hilo linaniambia kwamba Mungu anaweza kututumia. Mungu hakukupi mahali ulipo kwa bahati mbaya.

Sasa, siamini katika uthabiti. Siamini kwamba miaka bilioni moja iliyopita, Mungu aliandika orodha na kusema, hebu tuone, Jumatatu usiku, Februari 20, 2012, saa 8.01, Oswalt atakuwa katika jengo la FAS huko Wilmore, Kentucky. Sidhani hivyo.

Sidhani hivyo. Hata hivyo, naamini kwamba Mungu, katika ubunifu na hekima yake isiyo na kikomo, ana mimi na wewe, ikiwa tutakuwa watiifu, ambapo anaweza kututumia kutimiza makusudi yake mema. Hakuna kinachotokea kwa bahati mbaya.

Ndiyo maana siamini katika mageuzi. Kwa sababu mageuzi yanasema kwamba kila kitu kinachotokea ni matokeo ya bahati. Sasa, naamini kwamba dunia imekuwa hapa kwa muda mrefu sana.

Sidhani kama iliundwa miaka 6,000 iliyopita. Sidhani kama ni lazima uamini hivyo ili uwe mwaminifu kwa maandiko. Lakini, nadhani ni lazima uwe mwaminifu kwa maandiko na kusema kwamba hakuna hata moja kati ya hayo lililotokana na bahati, kwamba Mungu amekuwa akiongoza kila hatua ya njia.

Na hiyo ni habari njema. Tuombe. Asante, Baba.

Asante kwamba unaweza kutumia Musa na Haruni. Asante kwa mkono wako katika maisha yetu kwa wema. Asante, Bwana, kwamba katika maeneo magumu, wakati mambo yanapoharibika, wakati inaonekana kama umeacha mambo yatoke nje ya udhibiti, hata hivyo tunaweza kukuamini, kwamba una udhibiti na wewe ni mwaminifu na utatumia kila tukio kwa manufaa makubwa, ikiwa tutakuruhusu.

Tunataka kukujua, Bwana. Tunakiri kwamba tungependa kukujua kwa njia rahisi na za kupendeza. Lakini, ikiwa inahitaji njia ngumu, basi, ndiyo, tunataka kukujua.

Kwa jina lako tunaomba. Amina. Asante sana.

Huyu ni Dkt. John Oswalt na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Kutoka. Hii ni kipindi cha 3, Kutoka 5-6.